

Vzorkař/vzorkařka šterků a kameniva (kód: 21-103-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Báňský úpravář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v předpisech pro odběr vzorků nerostných surovin	3
Provádění odběru vzorků	3
Třídění odebraných vzorků a jejich příprava k laboratornímu zpracování	3
Dodržování bezpečnosti práce a provozu	3
Vedení provozní a technické dokumentace	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v předpisech pro odběr vzorků nerostných surovin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stručně vysvětlit, co je obsahem technických norem (ČSN, ISO) řešících problematiku odběru štěrku a kameniva	Ústní ověření
b) Vysvětlit činnost vzorkování štěrku a kameniva a jeho význam	Ústní ověření
c) Vysvětlit zásady odběru vzorků (příprava, vlastní odběr, transport, protokol)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění odběru vzorků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat techniky vzorkování (statické - ruční, automatické - mechanické)	Ústní ověření
b) Vysvětlit druhy vzorků (náhodný, reprezentativní, redukovaný, laboratorní, dílčí, souhrnný)	Ústní ověření
c) Popsat na technické dokumentaci prostředky (pomůcky a zařízení) pro odběr vzorků štěrku nebo kameniva	Ústní ověření
d) Popsat metodu odběru vzorků z kuželovitých skládek na simulačním programu a předvést aplikaci metody na simulačním programu.	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Provést odběr vzorku upravovaného štěrku nebo kameniva dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Vysvětlit, co obsahuje plán vzorkování	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Třídění odebraných vzorků a jejich příprava k laboratornímu zpracování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat metody třídění vzorků štěrku nebo kameniva pro laboratorní zkoušení a úpravu dodaných vzorků	Ústní ověření
b) Provést úpravu odebraných vzorků štěrku nebo kameniva podle stanoveného standardu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat metody zmenšování vzorků	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování bezpečnosti práce a provozu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost bezpečnostních pravidel na pracovišti při odběru vzorků	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyjmenovat osobní ochranné prostředky vzorkaře	Ústní ověření
c) Prokázat znalost postupů při poskytování první pomoci na pracovišti dle zadání	Praktické a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení provozní a technické dokumentace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat dokumentaci k odběru vzorků (identifikace vzorků, místo odběru, datum odběru, místo odběru)	Ústní ověření
b) Vyplnit protokol (průvodku) o odběru vzorků	Praktické předvedení
c) Provést zápis o odběru vzorků do provozního dokumentu	Praktické předvedení
d) Provést značení, balení a odesílání vzorků šterků nebo kameniva dle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tento požadavek:

- Střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem nebo alespoň 5 let ve funkci učitele praktického vyučování nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru hornictví.
- Vysokoškolské vzdělání nejméně bakalářského studijního programu a alespoň 5 let odborné praxe v hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem nebo alespoň 5 let odborné praxe ve funkci učitele praktického vyučování nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru hornictví.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Požadavky na materiálně-technické zázemí:

- vybavené pracoviště pro vzorkování šterku nebo kameniva k ověřování kritérií formou praktického předvedení
- pracoviště pro třídění odebraných vzorků a přípravu k laboratornímu zpracování
- dílenské prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- zkušební místnost
- simulační programy pro odběr vzorků a kameniva
- zkušební vzorky šterku nebo kameniva
- nádoby na odběr vzorků - vzorkovnice
- pomůcky na manuální odběr vzorků (lopatka, lopata, odběrný rám, odběrná nádoba, odběrná sonda, odběrná trubice)
- technická dokumentace k zařízení pro automatické odběry vzorků šterku nebo kameniva
- drtička kameniva
- osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)
- průvodka odebraného vzorku (formulář - záznam o odběru, vzor protokolu)
- technické normy z oblasti vzorkování šterku nebo kameniva
- pokyny řešící postup při odběru vzorků šterku nebo kameniva
- technická, provozní a výkresová dokumentace k odběru vzorků šterků a kameniva

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Geotechnika a báňské inženýrství

Těžební unie

VŠB-TU Ostrava

Sokolovská uhelná, a. s.